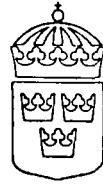

Regeringens skrivelse

1985/86: 81

med redogörelse för svenska företags
verksamhet i Sydafrika och Namibia

Skr.
1985/86: 81

Regeringen bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 19 december 1985 samt överlämnar en i utdraget angiven redogörelse för svenska företags verksamhet i Sydafrika och Namibia.

På regeringens vägnar

Olof Palme

Mats Hellström

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnas en redogörelse för svenska företags verksamhet i Sydafrika och Namibia under verksamhetsåret 1984.

Vidare lämnas en redovisning av sådana uppgifter som svenska juridiska personer enligt lagen (1985: 98) om förbud mot investeringar i Sydafrika och Namibia skall lämna om dels överlåtelse och upplåtelse av patent och tillverkningsrätter till sydafrikanska eller namibiska företag, dels förvärv av utländska företag som äger aktier eller andelar i sydafrikanska eller namibiska företag (indirekta företagsförvärv). Denna redovisning, som nu lämnas för första gången, avser perioden den 1 april—den 30 juni 1985.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 december 1985

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hulterström, Lindqvist

Föredragande: statsrådet Hellström

Skrivelse med redogörelse för svenska företags verksamhet i Sydafrika och Namibia

1 Inledning

Den 1 april 1985 trädde en ny lag om förbud mot investeringar i Sydafrika och Namibia i kraft (prop. 1984/85:56, UU 6, rskr. 127, SFS 1985:98). Denna lag (1985 års Sydafrikalag) ersatte 1979 års lag i samma ämne (1979 års Sydafrikalag). I 1985 års Sydafrikalag har investeringsförbudet kompletterats med ett förbud mot finansiell leasing. Vidare har den uppgiftsskyldighet som enligt 1979 års Sydafrikalag ålåg svenska moderföretag med dotterföretag i Sydafrika utvidgats till att omfatta även uppgifter om löner och anställningsvillkor samt sociala förhållanden för de anställda i dotterföretagen. Härutöver har i 1985 års Sydafrikalag införts bl. a. en skyldighet för svenska juridiska personer att lämna uppgifter om dels överlåtelser och upplåtelse av patent och tillverkningsrätter till sydafrikanska och namibiska företag, dels förvärv av utländska företag som äger aktier eller andelar i sydafrikanska eller namibiska företag.

Jag kommer i föreliggande skrivelse att i avsnitt 2 redogöra för svenska företags verksamhet i Sydafrika och Namibia under verksamhetsåret 1984 eller motsvarande verksamhetsår. I enlighet med övergångsbestämmelser till 1985 års Sydafrikalag (se förordningen (1985:99) om förbud mot investeringar i Sydafrika och Namibia) får den redovisning som upprättas första gången efter ikraftträdandet av lagen, såvitt avser tiden före april 1985, lämnas i enlighet med äldre bestämmelser. Nu aktuell redovisning har lämnats i enlighet med äldre bestämmelser.

Vidare kommer jag att i avsnitt 3 redovisa sådana uppgifter, som svenska juridiska personer, i enlighet vad jag nyss har sagt, skall lämna om viss tekniköverföring och indirekta företagsförvärv. Redovisningen, som nu lämnas för första gången, avser tiden den 1 april—den 30 juni 1985.

Enligt 3 § i 1979 års Sydafrikalag (liksom enligt 5 § i 1985 års Sydafrikalag) är svensk juridisk person som själv eller genom utländskt dotterföretag driver rörelse i Sydafrika eller Namibia skyldig att årligen till regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer redovisa hur verksamheten i dessa länder utvecklas. Redovisningen skall avse produktion, omsättning, antal anställda, företagna investeringar och andra sådana förhållanden som har betydelse för kontroll av lagens efterlevnad. Närmare föreskrifter om innehållet i årsredovisningarna har getts i förordningen (1979:488) om förbud mot investeringar i Sydafrika och Namibia samt i kommerskollegiets kungörelse (KFS 1979:20). Redovisningen skall avse det räkenskapsår som tillämpas av den svenska juridiska personen. Den skall ges in till kommerskollegium senast sex månader efter räkenskapsårets slut. Utöver de uppgifter som nyss nämnts skall i redovisningen även anges rörelsens resultat samt lämnas uppgift om hur gjorda investeringar har finansierats. Om rörelse har drivits genom utländskt dotterföretag, skall uppgift lämnas om storleken av det egna kapitalet hos dotterföretaget. Slutligen skall uppgift lämnas om innehav av dels aktier eller andelar i sydafrikanskt företag, dels obligationer eller andra skuldförbindelser utfärdade av sådant företag, dels ock fordringar på grund av penninglån eller annan kredit eller ställda säkerheter för sydafrikanskt företags skulder.

Skyldighet att lämna årsredovisning till kommerskollegium gäller moderföretaget i en svenskstyrd koncern med egen rörelse eller dotterbolag i Sydafrika eller Namibia.

Kommerskollegium skall, enligt 12 § förordningen (1985:99) om förbud mot investeringar i Sydafrika och Namibia, varje år före den 1 oktober till utrikesdepartementet lämna en redogörelse för de redovisningar som har avgetts av berörda företag under det senaste budgetåret. En sådan redogörelse avseende verksamhetsåret 1984 har nu lämnats. Till grund för kollegiets redogörelse ligger förutom de svenska moderföretagens redovisningar även årsredovisningar avseende de sydafrikanska och namibiska dotterföretagen samt upplysningar inhämtade från de svenska moderföretagen.

Inom utrikesdepartementet har, i likhet med vad som skett under de närmast föregående åren, utarbetats en redogörelse för de berörda företagens verksamhet i dessa länder. Redogörelsen, som i allt väsentligt bygger på de uppgifter som kommerskollegium har lämnat, bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 1*.

Följande företag har lämnat redovisning till kommerskollegium.

Företag	Verksamhetsår
1. Alfa Laval AB	1984
2. Atlas Copco AB	1984
3. AB Bahco	1984
4. Esselte AB	1984
5. Fagersta AB	1984
6. A. Johnson & Co HAB	1984
7. Sandvik AB	1984
8. SAS	1983-10-01 – 1984-09-30
9. AB SKF	1984
10. SKEGA AB	1984
11. Rederi AB Transatlantic	1984

Av kollegiets redogörelse framgår att vissa förändringar i förhållande till föregående redovisningsperiod skett vad gäller omfattningen och utvecklingen av svensk näringsverksamhet i Sydafrika och Namibia.

Antalet svenska företag med redovisningsskyldighet för dotterbolag i Sydafrika och Namibia uppgick under år 1984, liksom vid utgången av år 1983, till elva.

AB Bahco har efter utgången av år 1984 avyttrat sin sydafrikanska rörelse.

De elva svenska moderföretag som omfattas av redovisningsskyldigheten ägde vid utgången av år 1984 tillsammans 32 bolag i Sydafrika och Namibia, varav 17 kan betecknas som rörelsedrivande. Övriga bolag är i flertalet fall vilande.

För de svenska företag som har dotterbolag i Sydafrika och Namibia kan följande totaluppgifter lämnas.

De svenska dotterföretagen har, redovisat på koncernnivå, ett *aktiekapital* som sammanlagt uppgår till ca 9,5 milj. rand (ca 43 milj. kr.). Bolagens sammanlagda *egna kapital* ökade under år 1984 och uppgår till ca 81 milj. rand (ca 369 milj. kr.). Ökningen förklaras av att vinstmedel balanserats och att det i vissa fall har tillämpats en annan lagervärderingsprincip.

Omsättningen hos de rörelsedrivande företagen uppgick år 1984 till omkring 315 milj. rand (ca 1 436 milj. kr.) vilket innebär en ökning med ca 18 % jämfört med föregående verksamhetsperiod. Om hänsyn tas till inflationen i Sydafrika som under år 1984 låg på 13,25 %, har omsättningen ökat med 4 %.

Det totala värdet av bolagens *tillgångar* ökade under perioden från ca 164 milj. rand till ca 198 milj. rand (ca 902 milj. kr.). Denna ökning förklaras, liksom vad gäller det egna kapitalet, bl. a. av att vissa företag övergått till en annan lagervärderingsprincip. *Anläggningstillgångarnas* värde uppgick oförändrat till ca 25 milj. rand (ca 114 milj. kr.).

Det sammanlagda *resultatet före skatt* uppgick till drygt 14 milj. rand (ca 63 milj. kr.) vilket innebär en viss ökning jämfört med föregående år. Även i detta fall förklaras en del av resultatökningen av de ändrade lagervärderingsprinciperna samt i ett fall av att en fastighet försålts. Ett par av företagen redovisade förlust.

Antalet anställda vid de svenska dotterbolagen minskade under perioden från 2 880 till 2 705 personer.

Utvecklingen i de svenska företagen i Sydafrika och Namibia vad avser företagens sammanlagda omsättning, resultat före skatt m. m. under de år redovisningsskyldighet enligt Sydafrikalagstiftningen förelegat framgår av följande uppställning.

	1980	1981	1982	1983	1984
Aktiekapital	8,7	8,8	9,1	9,5	9,5
Sammanlagda egna kapital	53	55	65	65	81
Värdet av totala tillgångar	158	188	184	164	198
Värdet av anläggningstillgångar	25	25	29	25	25
Omsättning	238	275	287	268	315
Sammanlagda resultat före skatt	23	13	9	11	14
Investeringar	0,8	2,0	1,5	1,5	0,8
Antalet anställda	3 355	3 369	3 143	2 880	2 705

¹ 1 rand = 5,86 kr. år 1980

1 rand = 5,82 kr. år 1981

1 rand = 6,82 kr. år 1982

1 rand = 6,60 kr. år 1983

1 rand = 4,56 kr. år 1984

1985 års Sydafrikalag föreskriver – i likhet med vad 1979 års Sydafrikalag gjorde – förbud för svenska juridiska personer att företa eller bidra till att investeringar görs i Sydafrika och Namibia. Lagen innehåller dock bestämmelser enligt vilka regeringen kan medge undantag från förbudet. Undantag får endast medges en sådan juridisk person som sedan den 1 juli 1979 själv eller genom utländskt dotterföretag driver rörelse i Sydafrika eller Namibia. Undantaget från investeringsförbudet får inte ge utrymme för en utvidgning av företagets verksamhet. Som exempel på investeringar för vilka i princip undantag borde kunna medges angavs i förarbetena till 1979 års Sydafrikalag (prop. 1978/79: 196 s. 38 ff) sådana investeringar som är nödvändiga för att ersätta försliten utrustning samt sådana som direkt syftar till en förbättring av de sociala villkoren för de svarta, t. ex. investeringar i en hälsocentral.

Undantagsmöjligheten innebär emellertid inte någon garanterad rätt för företagen att få företa ersättningsinvesteringar. Regeringen har alltid möjlighet att avslå en investeringsansökan efter prövning av alla omständigheter i ärendet.

I 1985 års Sydafrikalag har också införts en bestämmelse (8§) enligt vilken regeringen kan medge rätt för ett företag som sedan den 1 juli 1979 själv eller genom dotterföretag driver rörelse i Sydafrika eller Namibia att tills vidare ersätta anläggningstillgångar och hyrd egendom samt göra sådana investeringar och hyra sådan egendom som förbättrar arbetsmiljö och arbetsförhållanden för de anställda på villkor att företaget åtar sig att se till att detta inte leder till en utvidgning av verksamheten i Sydafrika och Namibia. Medgivandet kan återkallas om verksamheten i Sydafrika eller Namibia utvidgas eller om det i övrigt föreligger särskilda skäl.

Under år 1984 har regeringen inte medgett några undantag från investeringsförbudet.

Av de elva företag som lämnat redovisning anger tre, Fagersta AB, Sandvik AB och AB SKF, att anskaffning av anläggningstillgångar förekommit under verksamhetsåret. För samtliga dessa investeringar har rege-

ringen under åren 1981–1983 medgett undantag från investeringsförbudet. Anskaffningarna har avsett ersättningsinvesteringar och investeringar för att förbättra arbetsmiljön för de anställda.

Av den redogörelse som föregående år lämnades till riksdagen (skr. 1984/85: 106) framgick att de slutliga kostnaderna för genomförda investeringar i flera fall blivit större än vad som förutsatts i företagets ansökningar. Regeringen uttalade att detta var otillfredsställande. Samtidigt konstaterades att kostnadsöverskridandena i huvudsak orsakats av omständigheter som berörde företag inte kunnat råda över och att det med hänsyn därtill saknades grund för vidare åtgärder.

Av den nu aktuella redovisningen framgår att endast i något fall kostnadsöverskridande ägt rum. Investeringen, som genomfördes under verksamhetsåret 1984, skedde i enlighet med regeringens tillstånd i april 1981. Kostnadsökningen förklaras med valutakursförändringar och den långa tid som förflutit från tiden för ansökan fram till investeringens faktiska genomförande.

Inflationen i Sydafrika har under de senaste åren uppgått till ca 15%. Den sydafrikanska randen föll under år 1984 kraftigt i värde mot alla utlandsvalutor, i förhållande till US-dollar med ca 40%. Den s. k. effektiva växelkursen sjönk under år 1984 med 30% i jämförelse med 4,3% för år 1983. Med hänsyn till dessa omständigheter saknas grund för vidare åtgärder.

Av kommerskollegiets redogörelse framgår vidare följande.

Sandvik AB:s sydafrikanska dotterbolag Sandvik (Pty) Ltd som år 1983 övertog en del av rörelsen från ett annat av Sandvik AB:s sydafrikanska dotterbolag, The Spooner Machinery Company (Pty) Ltd, har under år 1984 bedrivit viss verksamhet i sistnämnda bolags namn samt även behållit intäkterna av denna verksamhet. Överskottet i The Spooner Machinery Company (Pty) Ltd har redovisats som en långfristig fordran på Sandvik (Pty) Ltd. Genom ifrågavarande förfarande skulle kunna hävdas att The Spooner Machinery Company (Pty) Ltd lämnat ett långfristigt lån till Sandvik (Pty) Ltd. Det är dock fråga om ett rent koncerninternt förhållande som inte är ägnat att påverka verksamhetens omfattning vid de båda dotterbolagen. Syftet är vidare att verksamheten vid The Spooner Machinery Company (Pty) Ltd i framtiden helt skall läggas ned. Jag anser därför inte att förfarandet kan anses stå i strid med syftet med Sydafrikalagstiftningen.

I regeringens skrivelse som avsåg verksamhetsåret 1983 (skr. 1984/85: 106) angavs att ett av *Esselte AB:s* sydafrikanska dotterbolag lämnat ett långfristigt lån till ett utomstående sydafrikanskt företag. Med hänsyn till att lånet lämnats utan moderföretagets kännedom eller godkännande samt till att lånet uppgick endast till ett mindre belopp fann jag då inte anledning att gå vidare med ärendet. Av den nu aktuella redovisningen framgår att det utomstående bolaget under år 1984 löst sin skuld till Esselte AB. Fordringsförhållandet har således numera helt upphört.

3 Redovisning av uppgifter om tekniköverföring och indirekta företagsförvärv

Skr. 1985/86: 81

Enligt 9§ i 1985 års Sydafrikalag skall svensk juridisk person i den omfattning och till den myndighet som regeringen bestämmer lämna uppgifter om dels överlåtelse eller upplåtelse av patent eller tillverkningsrätt till ett sydafrikanskt eller namibiskt företag, dels förvärv av utländskt företag som äger aktier eller andelar i ett sydafrikanskt eller namibiskt företag (indirekta företagsförvärv). Enligt förordningen (1985:99) om förbud mot investeringar i Sydafrika och Namibia skall uppgifterna lämnas till kommerskollegium senast en månad efter det överenskommelsen om överlåtelsen eller upplåtelsen träffades resp. en månad efter det företaget förvärvades.

Kommerskollegium skall varje år före den 1 oktober till utrikesdepartementet lämna en redogörelse för de uppgifter som i enlighet med vad jag nyss sagt har inkommit till kollegiet under det senaste budgetåret.

Av kommerskollegiums redogörelse framgår att uppgift om tekniköverföring lämnats av ett företag, *Uddeholms AB*. Uppgifterna avser ett under år 1985 ingått avtal om upplåtelse av licens mellan Uddeholm International AB och ett sydafrikanskt företag, SA Manganese Amcor Ltd. Upplåtelsen ger det sydafrikanska företaget en icke exklusiv rätt att utnyttja en patenterad metod att göra granuler av smält metall.

4 Avslutning

Sydafrikalagstiftningen har till syfte att genom en begränsning av svensk näringsverksamhet i Sydafrika och Namibia öka det politiska trycket på den sydafrikanska regimen och härigenom medverka till en förändring av Sydafrikas samhällssystem och till ett avskaffande av apartheid. Det är viktigt att vår politik kan påverka andra länder att, i avvaktan på bindande beslut i FN:s säkerhetsråd, ensidigt besluta om åtgärder mot Sydafrika. Det är därför tillfredsställande att den avvaktande hållning till sådana åtgärder som många länder tidigare intagit nu i stor utsträckning har ändrats och att FN:s säkerhetsråd också uppmanat medlemsländerna att vidta konkreta åtgärder mot Sydafrika. Den uppläggnings som Sverige valt för att genomföra sina åtgärder torde ha fungerat som en modell för flera av de länder som nu beslutat om egna åtgärder.

Det är angeläget att Sverige även fortsättningsvis söker påverka andra länder bl. a. genom att ge exempel på åtgärder som är möjliga att genomföra i avvaktan på beslut av FN:s säkerhetsråd om bindande sanktioner.

5 Hemställan

Skr. 1985/86: 81

Jag hemställer att regeringen

1. bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad jag anført i det föregående,
2. till riksdagen överlämnar den inom utrikesdepartementet upprättade redogörelsen för svenska företags verksamhet i Sydafrika och Namibia.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar i enlighet med hans hemställan.

Redogörelse för svenska företags verksamhet i Sydafrika och Namibia

Allmän bakgrund

Kommerskollegium har i enlighet med förordningen (1985:99) om förbud mot investeringar i Sydafrika och Namibia i skrivelse den 30 september 1985 till utrikesdepartementet lämnat en redogörelse för de redovisningar som svenska företag med verksamhet i Sydafrika och Namibia avgett till kollegiet. Redogörelsen avser huvudsakligen perioden den 1 januari–den 31 december 1984. I övergångsbestämmelserna till 1985 års förordning anges att redovisning såvitt avser tiden före april 1985 får lämnas i enlighet med äldre bestämmelser, dvs. den numera upphävda förordningen (1979:488) om förbud mot investeringar i Sydafrika och Namibia.

Enligt 3 § lagen (1979:487) om förbud mot investeringar i Sydafrika och Namibia skall redovisning lämnas av svensk juridisk person som själv eller genom utländskt dotterföretag driver rörelse i Sydafrika eller Namibia. Redovisning skall enligt 6 § förordningen (1979:488) om förbud mot investeringar i Sydafrika och Namibia upprättas med iakttagande av de allmänna redovisningsprinciper som skall tillämpas av den svenska juridiska personen.

Svenska företag i Sydafrika och Namibia

Antalet svenska företag med dotterbolag i Sydafrika och Namibia uppgick under år 1984 till elva. Företagen är Alfa Laval AB, Atlas Copco AB, AB Bahco, Esselte AB, Fagersta AB, A. Johnson & Co HAB, Sandvik AB, SAS, AB SKF, Skega AB och Rederiaktiebolaget Transatlantic.

AB Bahco har efter utgången av år 1984 avyttrat sin sydafrikanska rörelse.

De av redovisningsskyldigheten omfattade elva svenska företagen ägde vid utgången av år 1984 tillsammans 32 bolag i Sydafrika och Namibia. Av dessa kan 17 betecknas som rörelsedrivande.

Redovisningsskyldigheten

Kollegiet har till sin redogörelse fogat redovisningar från Alfa Laval AB, Atlas Copco AB, AB Bahco, Esselte AB, Fagersta AB, A. Johnson & Co HAB, Sandvik AB, SAS, AB SKF, Skega AB och Rederiaktiebolaget Transatlantic.

Samtliga redovisningar utom den för SAS avser verksamhetsåret 1984. SAS redovisning avser verksamhetsåret den 1 oktober 1983–den 30 september 1984.

Av de redovisningar som företagen lämnat till kommerskollegium framgår att de rörelsedrivande dotterbolagen totalt omsatte omkring 315 milj. rand under den senaste verksamhetsperioden. Detta innebär en ökning med ca 18% sedan föregående period. Det sammanlagda resultatet före skatt uppgick till drygt 14 milj. rand. Jämfört med året innan innebär detta en viss ökning. Ett par av företagen redovisade dock förlust. Redovisat på koncernnivå har de svenskägda dotterbolagen ett aktiekapital på ca 9,5 milj. rand. Bolagens sammanlagda egna kapital ökade under perioden och uppgår till 81 milj. rand. Det totala värdet av bolagens tillgångar ökade under verksamhetsperioden från ca 164 milj. rand till ca 198 milj. rand. Anläggningstillgångarnas värde uppgick oförändrat till ca 25 milj. rand. Antalet anställda minskade från 2 880 till 2 705.

Den svenska näringsverksamhetens omfattning och utveckling i Sydafrika och Namibia under åren 1983 och 1984 framgår av bifogade tabell.

Efterlevnaden av lagen

Av kommerskollegiets redogörelse framgår att tre av de elva företag som lämnat redovisning anger att anskaffningar av anläggningstillgångar förekommit under verksamhetsåret. I samtliga fall är det fråga om investeringar som medgivits av regeringen under åren 1981–1983. Undantag från investeringsförbudet har beviljats för investeringar avsedda att ersätta förslitna maskiner samt investeringar i byggnader och utrustning som bedömts kunna förbättra arbetsmiljön för de anställda. I något fall har utgiften för investeringen blivit större än vad som angivits i företagets ansökan om undantag från investeringsförbudet.

Av kommerskollegiets redogörelse framgår vidare följande. *Sandviks* sydafrikanska dotterbolag *Sandvik (Pty) Ltd* övertog år 1983 en del av rörelsen från ett annat av *Sandviks* sydafrikanska dotterbolag, *The Spooner Machinery Company (Pty) Ltd*. *Sandvik (Pty) Ltd* har under 1984 drivit viss verksamhet i *Spooner Machinery Company*s namn och även behållit intäkterna av denna verksamhet. Överskottet har i *Spooner Machinery Company* redovisats som en långfristig fordran på *Sandvik (Pty)*.

Esseltes sydafrikanska dotterbolag som, utan moderföretagets kännedom, tidigare lämnat ett långfristigt lån till ett utomstående sydafrikanskt företag ålades av *Esselte AB* att vidta erforderliga åtgärder för att bringa förhållandet till ett upphörande. I nu aktuell redovisning har *Esselte* uppgett att fordringsförhållandet helt upphört under år 1984 på så sätt att det utomstående bolaget löst sin skuld.

Sammanfattningsvis konstaterar kollegiet att efterlevnaden av Sydafrikalagen, såsom den framgår av ingivna redovisningar, är god.

Uppgiftsskyldigheten beträffande tekniköverföring och indirekta företagsförvärv

Skr. 1985/86: 81

Uddeholms AB har i enlighet med 1985 års Sydafrikalag (9 §) lämnat uppgift om ett i maj 1985 ingånget avtal om upplåtelse av licens till ett sydafrikanskt företag. Parter i avtalet är *Uddeholm International AB* och *SA Manganese Amcor, Ltd, Johannesburg*.

Svenska tillverknings- och försäljningsbolag i Sydafrika år 1984¹

Kurs: 1 rand = SEK 6,60 (1983) och SEK 4,56 (1984)

A. Tillverknings- och försäljningsbolag

Företag	Lokalt bolag	Etabliringsår	Svensk aktieandel i %	Aktiekapital (1 000 rand)		Antal anställda		Omsättning (milj. rand)	
				1983	1984	1983	1984	1983	1984
1. Alfa-Laval AB	Alfa Laval South Africa (Pty) Ltd ²	1920	100	400	400	159	150	15,5	12,7
2. Atlas Copco AB	Delfos & Atlas Copco (Pty) Ltd	1946	22	1 463	1 463	628	587	68,0	82,4
3. AB Bahco	Record Tools (Pty) Ltd	1981	100	80	80	63	55	2,7	3,3
4. Esselte AB	Esselte (Pty) Ltd	1978	100	10	10	104	106	6,6	11,4
	Letrasat Graphic Art Products (Pty) Ltd	1981	100	677	677	26	24	1,5	2,2
5. Fagersta AB	Fagersta Steels (Pty) Ltd	1948	100	100	100	502	455	52,5	61,5
6. Sandvik AB	Sandvik (Pty) Ltd ²	1948	100	3 050	3 050	757	705	58,2	63,3
	The Spooner Machinery Co (Pty) Ltd		100	2	2	40	0	0,6	0,6
7. AB SKF	SKF South Africa (Pty) Ltd ²	1914	100	3 129	3 129	185	202	40,8	49,1
	Barseco (Pty) Ltd ²	1966	26	0,1	0,1	276	282	8,6	11,0
						2 740	2 566	255,0	297,5

B. Försäljningsbolag

Företag	Lokalt bolag	Etablerings- år	Svensk aktie- andel i %	Aktiekapital (1 000 rand)		Antal an- ställda		Omsättning (milj. rand)	
				1983	1984	1983	1984	1983	1984
8. A. Johnson & Co HAB	A. Johnson & Co	1947	100	0,004	0,004	14	12	2,1	2,3
9. SAS	SAS (South Africa) (Pty) Ltd ¹	1952	100	0,004	0,004	22	11	2,7	4,7
10. Skega AB	Skega Benoni (Pty) Ltd ²	1972	100	200	200	52	55	4,7	5,5
11. Rederiaktiebolaget Transatlantic	The Transatlantic Shipping Agency (Pty) Ltd	1927	100	350	350	30	39	0,6	1,5
	+ trp tillverknings- och försäljningsbolag i Sydafrika					118	117	10,1	14,0
						2 740	2 566	255,1	297,5
						2 858	2 683	265,1	311,5
Svenska försäljningsbolag i Namibia år 1984									
1. Atlas Copco AB	Atlas Copco South West Africa (Pty) Ltd		100	1	1	20	20	2,8	3,1
2. Skega AB	Skega Namibia (Pty) Ltd		100	0,002	0,002	2	2	0,4	0,3
	+ trp tillverknings- och försäljningsbolag i Sydafrika					22	22	3,2	3,4
						2 858	2 683	265,1	311,5
						2 880	2 705	268,3	314,9
	Totalt								

¹ Redovisningen avser kalenderåret 1984 med undantag för SAS.

² Koncernredovisning.

³ Redovisningen för SAS avser perioderna 1982-10-01 - 1983-09-30 och 1983-10-01 - 1984-09-30.

